

Reaktion på SvD:s Ledare (av Ivar Arpi) 2020 07 08

Följande text skickade jag till Svenska Dagbladet den 8 juli 2020 med anledning av den Ledare som Ivar Arpi hade samma dag i Svenska Dagbladet. (Tidningen har inte publicerat min text - men Ivar Arpi har skickat mig ett fint och ärligt svar med en ursäkt avseende det personliga tilltalet. För mig handlar det däremot om något annat än den personliga såradheten. Det handlar om nerven i samhället - diskursen om verkligheten.)

Med stor förväntan öppnade jag den 8 juli som vanligt SvD på morgonen. Här kan jag lära mig ännu mer om samhälle, politik och näringsliv, mekanismerna och effekterna av den sedan några årtionden stegrande polariseringen i Sverige, och i hela världen. Ledaren brukar diskuteras både hemma, på jobbet, med grannar och vänner. Men idag bidrog ledaren genom ett förminskande bildspråk, schabloner till en helt onödig och trivial polarisering.

Sakfrågan, alltså migrationspolitiken, kommer att diskuteras där åsikter bryts och analyser får ta plats. Men, bildspråket, i detta fall schablonerna om religion, kommer i det samtalet inte att vara i närheten av fokus. Det blir av olika skäl inte heller något separat samtal om själva retoriken, och om konsekvenserna av en ensidig användning av schabloner om den religiösa föreställningsvärlden. Och som i dagens ledare den föreställningsvärld som genomgående blev använd. Varför?

Bildspråk från ledande personer riskerar att tas in okritiskt, cementeras och blir därför av farten en del av den offentliga diskursen. Så fortsätter detta, fast med andra ideal, under vissa epoker strategiska diskvalificerandet av religiositet.

Vad handlade ledaren idag om? - frågar mig min sommargranne när vi samtidigt hämtade posten i eftermiddags.

- Genom schabloner om hur religiösa människor är och genom att banalisera tron försökte Arpi förklara migrationspolitiken i det svenska samhället. Men han klarade inte av det utan att använda (vänsterns) gamla Opium-för folket-modell. Och han hittade okänsligt på ett fundamentalistiskt sanningsbegrepp och kallade det heligt, återuppväckte motsägelsen mellan världen och tron, satte samman verbet ”rabbla” med ”katekes” (och upprepade ordet ”heligt”), och så de där vanliga inprogrammerade fraserna om dogmer, dogmatiska. Dessutom verkade han vara mot auktoriteter (som ledarskribent!) genom att påstå att sådana i förstone finns inom religionens sfär – annars var Arpi som vanligt.

Debatten om Gud är för närvarande satt på paus i Sverige. Men så länge våra opinionsbildare slarvigt använder religiösa termer för att förklara världen hotas kvaliteten i den offentliga diskursen genom att tyngas av schabloner om religion. Och hur fattig blir det inte då i Sverige. Eller för att citera Arpi själv när han avslutningsvis kritiskt resonerar kring orsakerna till det han kallar dagens situation, ”inte kan argumentera för sin sak, eller tar ansvar för konsekvenserna. Det här kan inte – får inte – fortsätta.”

/Kristian Lillö, kyrkoherde Helsingborgs pastorat